

Det kongelige miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
2002-458-1
K/Thg/tla

Deres brev av.
280202

Vår ref.
200204190-3
MASR

Emnekode
BMBY-3600

Dato
28. juni 2002

Høring av NOU 2002:1 Fortid former framtid - utfordringer i en ny kulturminnepolitikk.

Bergen kommune har mottatt NOU 2002:1 "Fortid former framtid", og ønsker å knytte en del kommentarer til utredningen i forbindelse med høringsrunden.

Strategiske føringer.

Det har i lengre tid vært behov for en utredning som gir en grundig vurdering av kulturvernpolitikkens mål, strategier og virkemidler satt i en større samfunnsmessig sammenheng. Bergen kommune ser det derfor som meget positivt at det nå legges frem en utredning som tar opp viktige spørsmål i kulturminnepolitikken på en overordnet måte. Et bredt perspektiv for en fremtidig kulturminnepolitikk er viktig, spesielt fordi kulturminner er en ikke-fornybar ressurs.

Bevaring og forvaltning av vår felles kulturarv for fremtidige generasjoner er et stort ansvar som er pålagt oss. I dagens samfunn med omfattende utbyggingsprosjekter i økonomiske pressområder, er en kulturminnepolitikk som styrker forutsigbarheten imidlertid en nødvendighet. Tilpassning mellom vernets formål og brukeres interesser, videreføring og utvikling av næringsvirksomhet er som oftest en forutsetning for et helhetlig og varig kulturminnevern, men dette må følges opp av langsiktig planlegging hvor vern av helheter tillegges spesiell vekt. Kartlegging av historiske strukturer i by- og tettstedsutvikling vil gjøre saksbehandling i disse områdene forutsigbar. Vern av kulturminner etter plan- og bygningsloven bør styrkes og samordnes med kulturminnelovens bestemmelse. Det er behov for klarere hjemler for dokumentasjonskrav i saksbehandling. Forvaltningen av lovverket må i størst mulig grad håndteres lokalt. Tilgang til ressurser for dokumentasjon og registrering av kulturminner på fritt grunnlag, uavhengig av pågående planer og tiltak, er i denne sammenheng et vesentlig moment.

Økonomiske virkemidler.

Gode økonomiske rammevilkår er en forutsetning for et velfungerende kulturminnevern. Etablering av et kulturminnefond vil være et positivt løft. Like viktige er imidlertid utvalgets forslag om en styrking av tilskuddsordninger og etablering av særregler i skatte- og avgiftssystemet. Økonomiske virkemidler må ikke bare gjelde for fredete anlegg, men også for andre

definerte verneverdige kulturminner. Først da vil forvaltningens muligheter til å legge føringer for det lokale bevaringsarbeidet styrkes.

Formidling.

Bergen kommune ser meget positivt på den betydningen utredningen legger i formidlingen av kulturminneverdiene, spesielt i forbindelse med skoleverket. Kunnskapsformidling til barn og unge er en forutsetning for et godt fremtidig kulturminnevern. Kulturminnevern er i tillegg en viktig del av miljøvernet, en ikke-fornybar ressurs. Med byens rolle som vert for et kulturminne oppført på UNESCOs Verdensarv-liste, ser Bergen kommune det spesielt viktig, i tillegg til det mer tradisjonelle formidlingsamarbeidet mellom skoler, museer og andre institusjoner, å fremme nettverk-samarbeid innenfor kulturminnevern, både nasjonalt og internasjonalt, for eksempel gjennom Organisation of World Heritage Cities, UNESCOs skole- og ungdomsnettverk (Associated Schools Project), og lignende prosjektsamarbeide.

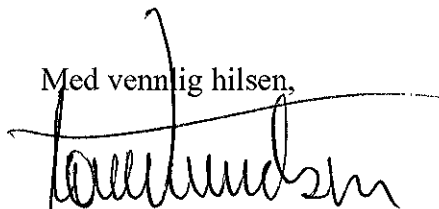
Forvaltningsansvar.

Innenfor Bergen kommune ligger i dag anslagsvis 115 fredete anlegg. 43 av disse befinner seg innenfor den gamle bygrensen fra før kommunesammenslåingen i 1972, og 23 anlegg ligger innenfor det registrerte "fornminneområdet", det området som har klausulert meldeplikt etter Kulturminneloven for alle inngrep i grunnen. De 65 bygningene i verdenskulturminnet Bryggen utgjør samlet fire av disse 23 anleggene. I tillegg kommer automatisk fredete kulturminner, som ruiner fra middelalderen og en betydelig samling steinkjeller eldre enn 1650. Det båndlagte "fornminneområdet" dekker store deler av dagens bysentrum, og er landets største med sine ca. 2,2km² og med en kulturlagsdybde som varierer fra 1m til 8m. Denne omfattende kulturminne-bestanden, som også inkluderer et verdenskulturminne, har gjort Bergen kommune spesielt bevisst det ansvar som ivaretagelse av kulturminner i en historisk by innebærer, og man ønsker å ta hånd om dette til beste for byen.

For å håndtere dette, har Bergen kommune i dag en godt utbygget intern kulturminneforvaltning, Byantikvaren, plassert som fagavdeling under Byrådsavdeling for miljø- og byutvikling, på lik linje med Plan-, Byggesaks- og Boligavdelingene. Alle saker som berører anlegg oppført i Bergen før 1850 behandles dermed både av Byantikvar og Fylkeskonservator. Begge etater har personell med høy kompetanse, og det er meget sjelden faglig uenighet i konkrete byggesaker. Utbygger og saksbehandler må imidlertid forholde seg til to forvaltningsnivåer innenfor kulturminnevernet. Bergen kommune hilser derfor velkommen forslaget om overføring av forvaltningsmyndighet til kommunen.

For å klargjøre kommunens standpunkt, ble det i byrådssak 1073/02 gjort følgende vedtak:
"Bergen kommune ønsker å påta seg økt myndighet og forvaltningsansvar innenfor kulturminnevernet, og har den nødvendige fagkompetanse til å utføre de oppgavene som dette medfører."

Med vennlig hilsen,

Tom Knudsen

Byråd for miljø og byutvikling